

**UCHWAŁA NR XVII/8/2012
RADY MIEJSKIEJ W BIERUNIU**

z dnia 20 grudnia 2012 r.

**w sprawie: przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy
w Rodzinie na lata 2013 – 2020.**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2001 r. Nr 142 poz. 1591 z późn. zm.) i art. 6 ust. 1, ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r. Nr 180 poz. 1493. z późn. zm.), na wniosek Burmistrza Miasta Bierunia

**RADA MIEJSKA W BIERUNIU
uchwala:**

§ 1.

Przyjąć Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2013 – 2020, w brzmieniu stanowiącym załącznik nr 1 do niniejszej uchwały, który jest integralną częścią Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Bieruń na lata 2005 - 2013.

§ 2.

Zobowiązać Burmistrza Miasta Bierunia do złożenia Radzie Miejskiej sprawozdania z realizacji Programu do dnia 31 marca 2014 r.

§ 3.

Wykonanie uchwały powierzyć Burmistrzowi Miasta Bierunia.

§ 4.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia z mocą obowiązującą od 01.01.2013 r.

Przewodniczący Rady Miejskiej
w Bieruniu

mgr Przemysław Major

**GMINNY PROGRAM
PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY
W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR
PRZEMOCY W RODZINIE
DLA MIASTA BIERUNIA
NA LATA 2013 – 2020**

Bieruń 2012r

GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE

Na zagadnienie przemocy domowej można spojrzeć z wielu perspektyw, bowiem przemocą domową zajmuje się szereg dyscyplin naukowych, takich jak: psychologia, pedagogika, prawo, socjologia, polityka społeczna itp. Precyzyjne zdefiniowanie tego zjawiska następuje wielu problemów interpretacyjnych. Przemoc w rodzinie można oceniać w kategoriach prawnych, moralnych, psychologicznych i społecznych. Najprostszą i dostępną dla przeciętnego człowieka definicją przemocy jest definicja zawarta w Słowniku Języka Polskiego. Określa ona przemoc jako „fizyczną przewagę wykorzystywaną do czynów bezprawnych dokonywanych na kimś lub narzuconą bezprawnie władzę, panowanie”. Na potrzeby niniejszego programu, najbardziej odpowiednią jest definicja przemocy zawarta w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180 poz. 1493 ze zmianami). Artykuł 2 pkt 2 tejże ustawy definiuje przemoc w rodzinie jako jednorazowe albo powtarzające się, umyślne działanie lub zaniechanie, naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą. Przemocą w rodzinie nazywamy każde zachowanie skierowane wobec osoby bliskiej, którego celem jest utrzymanie nad nią kontroli i władzy. Przemoc w rodzinie charakteryzuje się tym, że:

- ✓ jest **intencjonalna** – jest zamierzonym, celowym działaniem człowieka,
- ✓ jest **nakierowana na kontrolowanie** – podporządkowanie ofiary,
- ✓ odbywa się w warunkach **nierównowagi sił** – sprawca ma i wykorzystuje przewagę (fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną) nad ofiarą,
- ✓ prowadzi do **naruszenia podstawowych praw i wolności** ofiary,
- ✓ powoduje **cierpienie** oraz **naraża zdrowie i życie** ofiary na poważne szkody.

Wyróżnia się kilka rodzajów przemocy, które mają swoje charakterystyczne wyznaczniki, ale też wiele elementów wspólnych. Przemoc w rodzinie ogranicza się najczęściej do czterech podstawowych rodzajów. Jest to przemoc fizyczna, przemoc psychiczna, przemoc seksualna i przemoc ekonomiczna. Szczegóły w tym zakresie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 1. Rodzaje przemocy:

Rodzaje przemocy	Formy zachowań:
Przemoc fizyczna	popychanie, odpychanie, obezwładnianie, przytrzymywanie, policzkowanie, szczypanie, kopanie, duszenie, bicie otwartą ręką i pięściami, bicie przedmiotami, ciskanie w kogoś przedmiotami, parzenie, polewanie substancjami żrącymi, użycie broni, porzucanie w niebezpiecznej okolicy, nieudzielanie koniecznej pomocy itp.
Przemoc psychiczna	wyśmiewanie poglądów, religii, pochodzenia, narzucanie własnych poglądów, karanie przez odmowę uczuć, zainteresowania, szacunku, stała krytyka, wmawianie choroby psychicznej, izolacja społeczna (kontrolowanie i ograniczanie kontaktów z innymi osobami), domaganie się posłuszeństwa, ograniczanie snu i pożywienia, degradacja werbalna (wyzywanie, poniżanie, upokarzanie, zawstydzanie), stosowanie gróźb itp.
Przemoc seksualna	wymuszanie pożycia seksualnego, wymuszanie nieakceptowanych pieszczot i praktyk seksualnych, wymuszanie seksu z osobami trzecimi, sadystyczne formy współżycia seksualnego, demonstrowanie zazdrości, krytyka zachowań seksualnych kobiety itp.
Przemoc ekonomiczna	odbieranie zarobionych pieniędzy, uniemożliwianie podjęcia pracy zarobkowej, niezaspokajanie podstawowych, materialnych potrzeb rodziny itp.

Źródło: Dane Ogólnopolskiego Pogotowia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia”.

Ofiarami przemocy w rodzinie są na ogół kobiety i dzieci. Rzadko mężczyźni, chociaż ostatnio coraz częściej można spotkać się ze stosowaniem przemocy także wobec mężczyzn, co wynika z danych Niebieskich Kart złożonych do Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Bieruniu. Inną grupę ofiar przemocy, o której mówi się nieco rzadziej niż o dzieciach i kobietach stanowią osoby niepełnosprawne i ludzie starsi. Przemoc w rodzinie rzadko jest incydem jednorazowym. Znacznie częściej jest procesem o długiej, nawet kilkunastoletniej historii. Ma tendencję do powtarzania się według zauważalnej prawidłowości. Cykl przemocy składa się zwykle z trzech następujących faz:

- cykl narastającego napięcia – jest to początek cyklu, który charakteryzuje się wzrostem napięcia i natężenia sytuacji konfliktowych,
- ostrej przemocy – następuje wybuch gniewu i wyładowanie agresji,
- miodowego miesiąca – jest to faza skruchy ze strony sprawcy, okazywania żalu, która jednak bez specjalistycznej pomocy kończy się nawrotem przemocy spowodowanym ponownym wzrostem napięcia u sprawcy.

Najczęstszym zachowaniem u osób doznających przemocy jest bezsilność. Przejawia się ona poddaniem, zaprzestaniem działania, co wynika z przekonania, że cokolwiek się zrobi, nie będzie to miało żadnego znaczenia, gdyż zawsze znajdzie się powód do zachowań agresywnych. Bardzo często bezradność rozwija się na bazie życiowych doświadczeń, tak

wyniesionych z dzieciństwa (przemoc fizyczna, napaść seksualna lub molestowanie, sytuacje traumatyczne – śmierć lub rozwód rodziców, alkoholizm, choroba bliskich, kłopoty w nauce, problemy zdrowotne), jak i wyniesionych ze związków w życiu dorosłym (przemoc, patologiczna zazdrość, gwałt, przymuszanie do nieakceptowanych form współżycia, groźby pozbawienia życia). Nakładanie się na siebie niekorzystnych doświadczeń odgrywa istotną rolę w powstawaniu i ujawnianiu się syndromu wyuczonej bezradności, która prowadzi do wielu negatywnych skutków przejawiających się najczęściej w trzech sferach:

- deficyty poznawcze, które polegają na ogólnym przekonaniu, iż nie ma takich sytuacji, w których możliwa jest zmiana, osoba myśli, że w konkretnej sytuacji nic nie można zrobić i nikt nie jest w stanie jej pomóc,
- deficyty motywacyjne, które polegają na tym, że osoba zachowuje się biernie, jest zrezygnowana, nie podejmuje żadnych działań, aby zmienić swoją sytuację,
- deficyty emocjonalne, które objawiają się stanami apatii, lęku, depresji, uczucia zmęczenia, niekompetencji i wrogości.

Ofiara przemocy, jeśli przez lata była poniżana i wykorzystywana, potrzebuje dużo czasu, aby odbudować świadomość swojej wartości. Wielu ofiarom udaje się przeciwstawić sprawcy, niemniej jednak większość z nich potrzebuje pomocy innych. Bez odpowiedniego wsparcia ofiara przemocy nigdy nie zdobędzie się sama na odwagę, żeby przeciwstawić się stosowaniu wobec niej przemocy.

Niniejszy program został opracowany w związku z art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r. nr 180, poz. 1493 z późn. zm.), który w ramach zadań własnych gminy przewiduje w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym:

- 1) opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie.
- 2) prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie.
- 3) zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia.
- 4) tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

Jest on spójny z zapisami w Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Bieruń na lata 2005 – 2013 oraz Krajowym Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

Podstawą prawną działań związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie jest ponadto:

- ✓ Ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1362 z późn. zm.).
- ✓ Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2007 r. Nr 70, poz. 473 ze zm.).

I. DIAGNOZA ZJAWISKA PRZEMOCY W GMINIE BIERUŃ

Z danych Komendy Powiatowej Policji w Bieruniu wynika (stan na 31.12.2011r.), że z każdym rokiem wzrasta liczba przeprowadzanych interwencji domowych w związku z przemocą domową. W 2011 roku funkcjonariusze przeprowadzili w całym powiecie bieruńsko - lędzińskim łącznie 541 interwencji domowych, z czego sporządzili 111 Niebieskich Kart w związku ze stwierdzeniem przemocy w rodzinach. W Bieruniu przeprowadzono 217 interwencji, podczas których sporządzono 40 Niebieskich Kart. Natomiast w okresie od 01.01.2012 do 30.09.2012r. w Bieruniu przeprowadzono już 186 interwencji domowych, w tym w 24 przypadkach sporządzono Niebieskie Karty.

Według danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bieruniu w 2011r. 3 rodziny (łącznie 7 osób) objęto pomocą społeczną z uwagi na występującą przemoc w rodzinie. Natomiast w okresie od 01.01 – 30.06.2012r. 2 rodziny (łącznie 5 osób). W w/w okresie pracownicy socjalni sporządzili 8 Niebieskich Kart.

Z danych Gminnego Centrum Profilaktyki Uzależnień przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Bieruniu wynika, iż udzielono pomocy 36 rodzinom (łącznie 79 osób). Natomiast w dokumentach Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Bieruniu w 2011 roku figurowało 15 osób zgłoszonych przez członków rodziny, pracowników socjalnych, policję, prokuraturę oraz inne osoby celem rozpoczęcia procedury zobowiązania do leczenia uzależnienia od alkoholu osób stosujących przemoc w rodzinie. Na podstawie analizy wniosków zgłoszonych do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Bieruniu ustalono, że każdorazowo pojawiają się informacje dotyczące wszczynania awantur, używania siły fizycznej, wyzwisk, popychania i szarpania w stosunku do innych członków rodziny przez osoby zgłaszane do leczenia.

II. ZASOBY UMOŻLIWIAJĄCE PRZECIWDZIAŁANIE PRZEMOCY W RODZINIE W GMINIE BIERUŃ

Do zasobów umożliwiających przeciwdziałanie przemocy w rodzinie w Gminie Bieruń można zaliczyć instytucje i organizacje, które prowadzą działalność na rzecz ofiar i sprawców tego zjawiska. Poniższa tabela zawiera wykaz tych podmiotów.

Tabela 2. Jednostki świadczące pomoc dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie z terenu Gminy Bieruń:

Nazwa jednostki	Adres jednostki
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	ul. Wawelska 35, 43-155 Bieruń
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej – Punkt terenowy	ul. Chemików 37, 43-150 Bieruń
Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	ul. Wawelska 35, 43-155 Bieruń
Gminne Centrum Profilaktyki Uzależnień	ul. Wawelska 35, 43-155 Bieruń
Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie	ul. Wawelska 35, 43-155 Bieruń
Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	ul. Łędzińska 24, 43-143 Łędziny
Świetlica wsparcia dziennego o charakterze opiekuńczym	ul. Warszawska 270, 43-155 Bieruń
Świetlica wsparcia dziennego o charakterze opiekuńczym	ul. Homera 34, 43-150 Bieruń
Komenda Powiatowa Policji	ul. Turystyczna 1a 43-155 Bieruń
Sąd Rejonowy	ul. Budowlanych 33 43-100 Tychy
Prokuratura Rejonowa	ul. Bałuckiego 4, 43-100 Tychy
Stowarzyszenie Trzeźwościowe „Dromader”	ul. Warszawska 270 43-155 Bieruń

III. CEL GŁÓWNY PROGRAMU, CELE OPERACYJNE, DZIAŁANIA

Ustala się następujący cel główny:

**Przeciwdziałanie zjawisku przemocy w rodzinie w gminie Bieruń,
zapewnienie ochrony jej ofiarom
oraz skuteczne oddziaływanie na jej sprawców.**

Osiągnięcie celu głównego jest uwarunkowane realizacją przedstawionych celów operacyjnych oraz działań.

Cel operacyjny 1.

Wsparcie rodzin, w których stosowana jest przemoc.

Działania do celu operacyjnego 1:

- Udzielanie przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bieruniu pomocy finansowej i w postaci pracy socjalnej rodzinom dotkniętym przemocą.
- Działalność Interdyscyplinarnego Zespołu ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, którego zadaniem jest:
 - a) diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie,
 - b) przyjmowanie zgłoszeń dotyczących przemocy domowej i uruchamiania procedur mających na celu powstrzymanie przemocy,
 - c) wypracowanie procedur interwencji kryzysowej wobec ofiar i sprawców przemocy oraz opracowanie adekwatnej strategii postępowania,
 - d) zbieranie materiałów dowodowych zgodnie z procedurą „Niebieskiej Karty”,
 - e) kierowanie ofiar i sprawców przemocy domowej do specjalistów.
- Pomoc w zapewnieniu ofiarom przemocy domowej bezpiecznego schronienia.
- Zapewnienie jak najszerszej oferty pomocy specjalistycznej dla osób doświadczających przemocy domowej (poradnictwo prawne, socjalne, psychologiczne).
- Prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w szczególności poprzez podejmowanie działań edukacyjnych służących wzmocnieniu

opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie (np. organizowanie szkoleń i warsztatów edukacyjnych).

- Prowadzenie edukacji wśród ofiar przemocy w rodzinie w zakresie przysługujących im praw.
- Tworzenie samopomocowych grup wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie.
- Oddziaływanie na sprawców przemocy w rodzinie poprzez motywowanie ich i kierowanie do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych.
- Podjęcie działań w kierunku utworzenia całodobowego telefonu zaufania.
- Udzielanie konsultacji internetowych dla osób dotkniętych przemocą domową poprzez komunikator internetowy gg, drogą elektroniczną – e-mail.

Cel operacyjny 2.

Podniesienie świadomości mieszkańców gminy w zakresie przemocy w rodzinie.

Działania do celu operacyjnego 2:

- Podnoszenie wiedzy społeczności lokalnej na temat przemocy w rodzinie m.in. poprzez organizowanie konferencji, prelekcji, pogadanek, warsztatów profilaktycznych oraz upowszechnianie materiałów edukacyjno-informacyjnych, w tym o instytucjach udzielających pomocy w sytuacjach doświadczania przemocy w rodzinie.
- Prowadzenie wśród dzieci i młodzieży profilaktyki agresji i przemocy, m.in. poprzez organizowanie zajęć w ramach szkolnych programów profilaktyki.
- Opracowanie i upowszechnianie materiałów informacyjno – edukacyjnych na temat przemocy w rodzinie i jej negatywnych skutków.
- Organizowanie spotkań informacyjnych dla rodziców w szkołach, świetlicach, promowanie wśród rodziców wychowania bez stosowania przemocy.
- Promowanie w środowisku lokalnym właściwego reagowania na obserwowane zjawiska przemocy w rodzinie, uwrażliwienie na zjawisko przemocy i jej skutki.

- Systematyczne zamieszczanie w lokalnej prasie informacji na temat miejsc, w których ofiary przemocy mogą uzyskać pomoc i wsparcie.
- Ukazanie możliwości alternatywnych form spędzania czasu wolnego w rodzinie, sprzyjających wzmocnieniu więzi rodzinnych.
- Współuczestnictwo w programach i kampaniach społecznych poświęconych przemocy w rodzinie i jej skutkom.

Cel operacyjny 3.

Współpraca pomiędzy podmiotami działającymi na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Działania do celu operacyjnego 3:

- Wspólne działania pracowników socjalnych, przedstawicieli policji i kuratorów sądowych w rodzinach zagrożonych i dotkniętych przemocą.
- Podejmowanie współpracy z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób dotkniętych przemocą w rodzinie.
- Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przemocy w Rodzinie w Gminie Bieruń zmierzająca m.in. do zintegrowania działań w ramach przeciwdziałania przemocy w rodzinie w gminie poprzez wypracowanie procedur aktywnej i stałej współpracy placówek oświatowych, jednostek pomocy społecznej i służby zdrowia, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, policji, sądu rejonowego i kuratorów sądowych, organizacji pozarządowych i Kościoła.
- Szkolenia specjalistyczne dla grup zawodowych spotykających się w swojej pracy z przemocą w rodzinie.

IV. REALIZACJA PROGRAMU

Działania wyznaczone w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Bieruń na lata 2013-2020 mają charakter ciągły. Ważne jest również podejmowanie innych wszelkich działań, nie ujętych w niniejszym Programie, mogących przyczynić się do powstrzymania lub choćby ograniczenia przemocy w rodzinie.

Zakładając, iż niniejszy Program będzie stanowił wspólny strategiczny plan działań wobec problemu przemocy w rodzinie i będzie realizowany wielopoziomowo przez wszystkie

instytucje i organizacje zobligowane do podejmowania działań na rzecz zapobiegania i zwalczania przemocy w rodzinie, przewiduje się, że przyczyni się on do usprawnienia systemu przeciwdziałania przemocy, ograniczenia zjawiska przemocy i towarzyszących mu innych zjawisk patologicznych oraz poprawy kondycji rodzin z terenu Gminy Bieruń.

V. PARTNERZY PROGRAMU

Partnerzy Programu:

- placówki służby zdrowia,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Łędzinach,
- Gminne Centrum Profilaktyki Uzależnień w Bieruniu,
- Stowarzyszenie Trzeźwościowe „Dromader”,
- Komenda Powiatowa Policji w Bieruniu,
- Straż Miejska w Bieruniu,
- Sąd Rejonowy w Tychach,
- Prokuratura Rejonowa w Tychach,
- Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej przy Sądzie Rejonowym w Tychach,
- szkoły,
- ośrodki wsparcia,
- firmy konsultacyjno-doradcze,
- organizacje pozarządowe,
- kościoły,
- media,
- społeczność lokalna.

III. MONITORING I EWALUACJA

Monitoring zapisów programu, polegający na systematycznym zbieraniu i analizowaniu informacji dotyczących realizowanych działań, będzie prowadzony przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bieruniu. Gromadzone dane pozwolą zidentyfikować i rozwiązać problemy, które pojawiają się w trakcie realizacji programu oraz stwierdzić, czy wyznaczone działania prowadzą do osiągnięcia wyznaczonych celów.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bieruniu będzie oceniał poziom wdrożenia zapisów programu raz w roku w formie sprawozdania, które będzie integralną częścią

sprawozdania Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Zawartą w nim ocenę realizacji dokumentu przekaze Burmistrzowi i Radzie, a w przypadku stwierdzenia istotnych zmian społecznych, wskaże podjęcie ewentualnych działań mających na celu aktualizację programu. Do oceny stopnia zrealizowania działań w ramach programu zostaną wykorzystane następujące wskaźniki monitoringowe:

- liczba rodzin objętych wsparciem z systemu pomocy społecznej z powodu przemocy w rodzinie (pomoc finansowa, praca socjalna),
- liczba rodzin objętych specjalistycznym poradnictwem oraz liczba udzielonych porad (poradnictwo prawne, psychologiczne),
- liczba przeprowadzonych interwencji w związku z przemocą w rodzinie,
- liczba przedsięwzięć realizowanych w ramach działalności edukacyjnej, informacyjnej i szkoleniowej,
- liczba osób objętych wsparciem w ramach samopomocowych grup wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie,
- liczba osób umieszczonych w ośrodkach wsparcia,
- liczba osób skierowanych do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych,
- liczba programów i kampanii społecznych dot. przemocy, w których brano udział,
- liczba osób objętych oddziaływaniem Zespołu Interdyscyplinarnego:
 - liczba „Niebieskich Kart”,
 - liczba sporządzonych Kart C,
 - liczba sporządzonych Kart D,
 - liczba zakończonych procedur „Niebieskich Kart”,
 - liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w związku z przemocą w rodzinie.

V. ZASADY FINANSOWANIA

Finansowanie realizacji zadań programu będzie dokonywane ze środków budżetowych Miasta, w tym ze środków pochodzących z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, a także ze źródeł zewnętrznych.